

۷

هفتہ‌نامه

هفتہ‌نامه دهقان ■ شماره یکصدوسی‌وسوم ■ شنبه ■ ۲۳ حوت ■ ۱۳۹۹

معین آبیاری و منابع طبیعی پس از دریافت تقديرنامه درجه‌یك: بيشتر کار می‌کنيم تا اعتمادی که وجود دارد حفظ شود و افزایش يابد

حشمت‌الله غفوری معین آبیاری و منابع طبیعی از سوی محمدداشوف غنی رئیس جمهور کشور، به پاس کارهای ارزنده‌اش، شایسته تقديرنامه درجه‌یك دانسته و این تقديرنامه برایش تفویض شده است. تقديرنامه معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت در مراسم معرفی معین جدید زراعت و مالداری توسط داکتر انوارالحق احمدی وزیر زراعت، آبیاری و مالداری به وی اهدا شد. داکتر انوارالحق احمدی، وزیر زراعت، آبیاری و مالداری درباره تقدير آقای غفوری از سوی رئیس جمهور کشور، ضمن ستایش از کارهای او، گفت: «برای ما افتخار است که تقديرنامه درجه اول برای معین صاحب [آبیاری و منابع طبیعی] منظور شده و بدون شک که کار کسی پنهان نمی‌ماند و همه می‌دانیم که غفوری صاحب یک نقش بسیار اساسی در فعالیت‌های وزارت زراعت دارد و برای شان تبریک می‌گوییم.» آقای غفوری در سخنرانی اش از محمدداشوف غنی رئیس جمهور کشور به پاس این تقدير و از داکتر انوارالحق احمدی وزیر زراعت سپاس‌گزاری کرد. آقای غفوری گفت: «این تقديرها باعث می‌شود که ما بیشتر تلاش کنیم تا همان اعتمادی که وجود دارد حفظ شود و بیشتر گردد.»

د افغانستان او ترکی ترمنځ د مالداری او کړیزو همکاریو هوکړه لیک لاسلیک شو

۳

نکات مهم برای زنبورپروری

۴

معین جدید زراعت و مالداری معرفی شد

باشند و تولیدشان را افزایش بدھند. در همین حال حشمت‌الله غفوری معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت، گفت: «امروز بسیار خوشحال هستم که با معرفی شیرشاه امیری به حیث معین، یک خلای کاری رسمی ای که وجود داشت از بین رفت و امیدوارم نوافصی که در سکتور زراعت وجود دارد، حل شود و در بخش غله‌جات به خودکفایی برسیم و امیدوار هستیم که حال در بخش زراعت و میوه‌ها ۱۰ میلیون تن تولید داریم - این تولید به ۲۰ میلیون تن برسد.» شیرشاه امیری، معین جدید زراعت و مالداری وزارت زراعت، لیسانس را از پوهنتون کابل در رشته زراعت و سند ماستری اش را از پوهنتونی در امریکا به دست آورده است. آقای امیری همچنان تجربه‌ی کار در اداره‌های دولتی و غیردولتی را دارد. باید گفت که در جریان این مراسم، آقای ولی‌محمد وزیری نیز به حیث مشاور مالی و اداری مقام وزارت زراعت، آبیاری و مالداری معرفی شد.

که با نبود معین رسمی ایجاد شده بود، پر گردد و کارهای این وزارت بهتر از پیش شود.» شیرشاه امیری معین زراعت و مالداری وزارت زراعت، آبیاری و مالداری با اساسی دانستن نقش این معینیت در وزارت زراعت گفت: «با آغاز کار، تمرکز من روی چهار محور خواهد بود: تحقیق، ترویج، تولید و مارکیت، که در بخش تحقیق کارهایی صورت گرفته، اما همه گانی نشده و تلاش خواهیم کرد تا تحقیقات انجام شده را همه گانی سازیم تا سایر علاوه‌مندان به نتایج تحقیقات زراعتی، به آن دسترسی داشته باشند.» وی همچنان بر تقویت روابط میان پوهنژی‌های زراعت و وزارت زراعت تاکید کرد و گفت ظرفیت‌های بسیار خوب در فاکولته‌های زراعت ایجاد شده که باید همکاری‌های مشترک در کارهای تحقیقاتی میان آن‌ها صورت بگیرد و نتایجی که از آن تحقیقات به بار می‌آید در پالیسی‌سازی، پلان‌گذاری و برنامه‌های انکشافی استفاده گردد.» همچنین آقای امیری نقش ترویج را اساسی دانسته و گفت که ما باید تکنولوژی مؤثر را برای دهستان‌ها معرفی کنیم تا آن‌ها بتوانند با عوامل تولید دسترسی داشته

وزارت زراعت و منظوری حکم شماره ۳۶۰۷، تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱ مقام عالی ریاست جمهوری به حیث معین جدید زراعت و مالداری وزارت معرفی شد. در آغاز حکم مقام عالی ریاست سپس داکتر انوارالحق احمدی وزیر جمهوری درباره تقرر شیرشاه امیری زراعت، آبیاری و مالداری در مراسم معرفی شیرشاه امیری به حیث معین جدید زراعت، آبیاری و مالداری توسط زهره ظهوری ریس دفتر معاون وزارت قرائت شد. آمدن معین جدید، مسلکی بودن این وزارت بیشتر تقویت شود و خلای کاری پیشنهاد شماره ۹۱، تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۲ داشت.

برگزاری جلسه آگاهی دهی درباره سند چهارچوب صلاح و انکشاف برای کارمندان ریاست زراعت دایکندي

کرد که تمام مدیران و کارمندان، برنامه‌ها و فعالیت‌های شان را با این سند هم‌گام سازند تا بیشترین کمک به دهقانان، مالداران و باغداران در سطح ولسوالی‌های این ولایت صورت بگیرد. متعاقباً پریزنیشن سند چهارچوب صلح و انکشاف افغانستان بتوانند ارائه‌ی خدمات مؤثر را برای دهاقین فراهم کنند و از سوی دیگر به اهداف تعیین شده دست یابند.

جلسه آگاهی‌دهی درباره سند چهارچوب صلح و انکشاف افغانستان برای کارمندان ریاست زراعت برگزار شد.

در این جلسه سید عبدالواحد فیروزی رئیس زراعت، آبیاری و مالداری ولایت دایکنندی درباره محتویات کلی این سند به مدیران و کارمندان ریاست زراعت معلومات داد و تأکید

هلمند کی د مارو کدو حاصلات بازار ته وړاندی شول

کرل شوی دی، چې تمه ده له
وخت مخکې بازار ته وړاندې
شي، چې تر دېره په د واردا تو
مخه ډب او په سيمه یېزه کچه
به د سبو بیی ثابتی پاتې شي.

زلمی الکو وايی، چې د هلمند
ولایت په مرکز لښکرگاه او د یاد
ولایت په یوشمېر نورو ولسوالیو
کې دول دول موسمې سابه

د هلمند د کرنې، اوبوگولو او مالداری ریاست وايي، چې ددي ولايت د مارو کدو حاصلات بازار ته وړاندې شوي دي. د هلمند دکرنې ریيس زلمى الکو وايي، چې سړکال د هلمند ولايت په خه باندې ۶۲۴ هکتاره څمکه کې مارو کدو کرل شوي دي، چې د اټکل له مخي هر هکتار يې ۱۲ متریک تنو کدو تولیدوي، چې په تولیزه توګه به ددي ولايت د مارو کدو د حاصلاتو کچه به نړدي اووه زده او ۴۸۸ تنو ته وسېري. د بناغلي الکو په خبره له هلمند خخه هره ورڅ لسګونه متریک ټنه مارو کدو ګاوندېو ولايتوو ته صادرېږي.

محصولات زراعی پروسس شده انجمن زنان بلخ به نمایش گذاشته شد

در سطح خانواده چرخه اقتصاد در سطح قریه و مارکیت‌های خرد را بهمود می‌بخشند که از این پروسه‌های تولیدی خرد مدیریت اقتصاد بزرگ و تجارت‌های بزرگ به وجود می‌آید. بنابراین مقام رهبری ولایت در راستای حمایت صنایع تولیدی زنان متعدد است و در ابعاد مختلف آنان را حمایت می‌کند تا این‌که وضعیت اقتصادی

یاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت بلخ به همکاری سازمان همکاری‌هایین المللی آلمان «جی‌آی‌زید»، همزمان با برگزاری یک برنامه آموزشی سه‌وزه برای ۴۵ تن از زنان زراعت‌پیشه، محصولات زراعتی پروسس شده انجمان زنان این ولایت را به نمایش گذاشت. حمدالله صالح ساعی رییس زراعت ولایت بلخ، می‌گوید که وزارت زراعت برنامه‌های مختلفی به منظور حمایت از زنان متثبت و زراعت‌پیشه دارد. او گفت: «ما باور داریم زنان می‌توانند حرک چرخه اقتصادی، انکشافی و ثبات جتمعاًی جامعه باشند و اگر شرایط کاری در دورترین قریه به شکل سیستماتیک و برنامه‌ریزی شده وجود داشته باشد و توانند فعالیت‌های زنان در محیط خانه را حمایت کنند، زنان می‌توانند در انکشاف و بهبود وضعیت اقتصادی خانواده‌ها

همچنین غلام فاروق خپلواک معاون
مالی و اداری والی بلخ نیز، در بازدید
از این محصولات، گفت: «زبان با تولید

د بزگر خبری

ونی او نیالگی د ڄمکی نبض دی

اوسته چې، په ساړه موسم کې یو. د کورونو تودول د ډبرو لوګيو د ایجادولو لامل کېږي. په دي حال کې کوم شی، چې په فجیعانه دول زیانمنیرې، هوا او چاپېریال دي. بل زیانونه چې تر ډبره په کلیوو کې د زمی په موسم کې طبیعت ورسه مخامنېږي، د سون توکو لپاره د نو پري کول

د یو مسؤولیت منونکی هپوادوال په صفت باید د لوگیو د تولید د کچې په تیټولو کې مرسته وکړو او ترڅنګ یې زمور د سرو د اکسیجن د تامیلونکی په صفت بشه داده، چې باید له ونو سه خواهدم، او مړ بانه ووسه.

ونه د طبیعت د بسکلا تر ټولو غوره ملاتېر کونکی دي. دغه راز د ودانی او زرغونتیا الگوا او د ژوند، د هوا د پاكوالی او دخلکو د سوکالی او ارامتیا او د طبیعت د پاكوالی او بسکلا لامل دي. له ونو پته ژوند او طبیعت، دواړه ناندېوله او بدرنګه کېږي. د انسانانو په ژوند او د طبیعت په صحنه کې د نو او خنګلونو شتون، د بسکلا، بسادی، زرغونتیا، سوکالی، پاکۍ او طراوت لامل کېږي.

ونې او نیالگي د ھمکي نېض دي او د انسانانو او حيواناتو او
حتا د یوشمبېر گياوو د حیات اصل دي، خکه چې نیالگي او
ونې د سیمې د گازاتو له دلي کاربن داي اکساید او د اکسیجن
تولید، چې د انسانانو او حيواناتو له اساسی اړتیاوو خخه
دي، د انسانانو د ژوندد د دواو او د طبیعت د چرخې د سلامتیا
لامل کېږي. د نیالگیو کموالی او د ځنګلنو له منځه پول په
ځانګړې توګه د لوګیو او ماشینې ژوند په دې عصر کې، د
انسانانو او حيوانانو د نسل د انقراض لامل کېږي.

د نو او نیالگیو پانی او بساخونه د خارویو او کله ناکله د انسانانو د تغذیي مهمه برخه جوروی او د انسانانو د مصروفی غوبسو په تولید کې (له گیاوو خخه د حیواناتو په تغذیي سره) لمرنې، ونده له ۲۴.

نیالگی او ونی کولای شي، چې د کرنيزو خاورو د فرسايش مخه ونیسي او د سپلابونو راوتو په صورت کې د کرنيزو ځمکو د خوندیتوب لامل شي.

تر تولو مهمه دا چې، نیالگې د آبوهوا په بدلونونو او د دوى
ترمنځ د اعتدال په رامنځته کولو کې رغنده رول لري. د
خنګلونو رامنځته کول او پراختيانه نه یوازې دا چې د اوبي او هوا
پر لپې اساسي اغښې لري، ترڅنګ يې د الوتونکو، خارويو او
نورو اهلي او وحشی حيواناتو په حشر او نشر او په ټوله کې د
طبعت د چرخې په تعادل کې رغنده ونده لري.

د ونو او نیالکیو رېښې او سیورې، د هغو کیا وو د خوندیتوب او
ودي په برحه کې، چې په خپله نه شي کولای د اوبو د جذبولو
لپاره خپلې رېښې د حکمکي اعماقو ته ورسوی او یا په گرمو
موسمنو کې د لمرد مستقيمو وړانګو څخاک او تحمل ونه
لري او یاد تندو بادونو او بارانونو پر وړاندې د مقاومت توان
ونه لري، رغنده اغېزې لري.

د مني په موسم کې د نو له پانو او بشاخونو بزگران او بنوال هم لازمي ګتمې پورته کوي.
د مني په موسم کې د نو له رېدلو پانو خخه کولی شو چې «سره» متراکمه سره، چې توره خاوره (کرنیزه خاوره) نومېږي جوړ کړو. دا ماده د خاورې په واسطه د اوږدو د ساتنې
کـ ۱

ونه، نیالگی او په ټوله کې ځنګلونه د نو د پانو او بساخونو په
ملتیا سره د بادونو د سرعت کچه تیقیوی او ربینې یې خاوری
خوندي ساتي او د خاوری د فرسایش مخه نیسي. د ځنګلونو
په منځ کې د ارامې هوا له وجې تبخیر ډېر لړ دي، او د
خاوری د وچبدو ګوابن چې د فرسایش د پیل مهمه برخه دي،
له منځه خې. یادو ټولو موضوعاتو ته په کتو، غواړو ووايو
چې د لوګيو په تولید کې د وندې نه اخسیتو ترڅنګ، باید
ونې پري نه کړو. د نو پرېکول زمور او زمور د ماشومانو د ژوند
د، پښه د یکما ۵۵.

د افغانستان او ترکیبی ترمنځ د مالداری او ګرنيزو همکاريو هوکړه لیک لاسلیک شو

شي، چې دواړو هېډاډونو سره مرسته وکړي.
د بلابېلو هېډاډونو په همکارۍ سره کرنه وده کوي
او مور غواړو چې افغانستان سره مرسته وکړو.
د افغانستان اسلامي جموريت او د ترکيې
جمهوري حکومت ترمنځ د لازیاتو همغږيو
او د کرنيزو همکاريو د زياتولي په پار
د مالداري او کرنيزو همکاريو هوکړه
ليک د دواړو هېډاډونو دګډ تېم له خوا
په ۱۰ مادو کې چمتو او لاسلیک شو.
په دي غونډه کې د نورم او استینډرډ ملي ادارې
مشعر عزیز احمدزی، د جمهوري ریاست د چارو
په اداره کې د زېربناوو او قراردادونو د حقوقې
خانګې د انسجام ریيس ولید اکبر سوروۍ،
د بهرنیو چارو وزارت استازۍ او د کرنې وزارت
يوشمنې ریسان شتون درلود.

چې دا هوکره لیک په نښه دول پلي کړو. د
کرنې په وزارت کې زموږ همکاران کار کوي،
چې دا هوکره لیک په نښه دول پلي شي.»
تر هغه وروسته په دي غونډه کې د
ترکيکي جمهوري حکومت د کرنې او
خنگلواли وزير ډاکټر بکر پاکدېميرلي
وویل، چې د دواړوه پوادونو لپاره کرنې
يو لوی سکتور دي او دا هوکره لیک د
دواړو هېوادونو ترمنځ د مالوماتو شريکولو
په پار یو نښه پیل دي، ترڅو د یویل له
تجربو خڅه په نښه دول ګټه پورته کړو.
د ترکيکي د کرنې او خنگلواли وزير هم
وویل، چې ترکيکي او افغانستان نښې او
لرغونې اړیکې لري او په وروستيو خو کلونو
کې ترکيکي له افغانستان سره مرستې او
همکاري، کري دي او دا هوکره لیک کولئي

پار د دواړو هېډونو ترڅخ بنه پیل دي.
د افغانستان د کرنې وزیر زیاته کړه: «د
ترکیې هېډون افغانستان سره له ۲۰۰۱
کال را په دېخوا په بېلاښلو برخو په
خانګړې توګه د کرنې په برخه کې
مرستې او همکاری کړي دي او خوښ
یم، چې د همکاریو او همغږیو د پیاوړتیا
په پار نن یوه هوکړه لیک لاسلیک کوم،
چې په دې هوکړه لیک کې د کرنې
اړوندو موضوعاتو ته په هر اړخیز ډول
څای ورکړل شوی دي او کولئ شی،
چې د اړیکو د پیاوړتیا لامل شي، ځکه
د ترکیې کربنیز تجربې کولئ شي، چې د
افغانستان د کرنې د ودې لپاره مؤثر وي.
د افغانستان د کرنې وزیر ووبل: «د هوکړه
لیک محتوا عالی ده او زموږ پروګرام داده،

د افغانستان اسلامي جمهوریت او د ترکیبی جمهوری حکومت د کرنې وزارتونو ترمنځ د کرنې او مالداری په برخه کې د همکاریو هوکړه لیک لاسلیک شو. دا سند چې «د افغانستان اسلامي جمهوری حکومت او د ترکیبی جمهوری حکومت ترمنځ د کرنې په برخه کې د تخنیکي، علمي او اقتصادي همکاریو د زمینې برابرولو هوکړه لیک» په نوم یادېږي، په انقره کې د ترکیبی د کرنې او خنګلواли په وزارت کې، د افغانستان اسلامي جمهوریت د کرنې، اوبوکولو او مالداری وزیر ډاکټر انوار الحق احدي او د ترکیبی جمهوری حکومت د کرنې او خنګلواли وزیر ډاکټر بکر پاکدمیرلي ترمنځ لاسلیک شو. په دې هوکړه لیک کې د داورو هپوادونو ترمنځ د نباتاتو، نباتي حفظ الصحې برخې، مالداري او نسل نیوں، حیواناني روغتیا، کب روزنه، د کرنې، اوبوکولو، خپرني او ترویج میکانیزه کېدل او کرنیزې روزني، د کلیو پراختیا او د خورو صنعت شامل دي. بناغلي احدي په دې لیدنه کې د خپلوا خبرو په پیل کې د بلني او د خبرو د تنظیم په پار د ترکیبی د کرنې او خنګلواли وزیر خخه منه وکړه. په دې غونډه کې د افغانستان د کرنې وزیر ووبل، چې افغانستان او ترکیبی لرغونې اړیکې لري او په دې وروستیو کې دا اړیکه سل کلنې شوه. دواړه هپوادونه په بېلاپلو برخو کې له یوبل سره همکاري لري. هغه د افغانستان اسلامي جمهوری حکومت او د ترکیبی جمهوری حکومت ترمنځ د کرنې په برخه کې د تخنیکي، علمي او اقتصادي همکاریو د زمینې برابرولو هوکړه لیک په هکله چې د داورو هپوادونو ترمنځ لاسلیک شو ووبل، چې دا هوکړه لیک د همکاريو او همغريو د پیاوړتیا په

د نیالگیو کېنولو د ملي کمپین پیل:
په ټول هېواد کي خه باندی ۲۵ میلیونه نیالگی اېښودل کېږي

برخه کې او دغه راز د چاپېریال ساتني، د سمسورتیا ایجادولو، د طبیعت د بنکلا او زرغونتیا په برخه کې ځانګړې اهمیت لري، په حقیقت کې د نو پافې، له هوا خڅه دورې او خاوری جذبوی او د هواد کړتیا د کچې په تیټولو کې رغنده رول لري. باید وویل شي، چې د افغانستان اسلامي جمهوریت جمهور ریسیس محمد اشرف غنی د اساسی قانون د پنځه لسمې مادې د تطبیق او رعایت په موخه او په هېواد کې د زرغونو سیمو د پراختیا، د نیالګیو کېنولو دترویج نویو لارو چارو دودولو او د چاپېریال په نېه کولو کې د نو او ځنګلونو اهمیت ته په کتو د ځنګلونو کښت او د هواد کړتیا د کچې تیټولو په پار په ۱۳۹۸ یم کال کې د نیالګیو کېنولو په هکله نهه مادههیز حکم صادر کړ. ددې حکم د لومړی مادې د حکم پر بنسټ، د کب ۲۰ مه د نیالګیو کېنولو ملي ورځ نومول شوی دی اوهر کال نمانځل کېږي.

مہتاب عالمی هم وايي، چې افغانستان د نياڭيوا د تولید په برخه کې څان بسیا شوی دي. مېرمن عالمی ووبيل، چې بشاروالی د بشار په ۲۲ ناحيو کې د نياڭيوا د تولید په پار قوريې لري. په همدي توګه د نياڭيوا ګښلولو ملي کمپين په پیل غوندې کې، د کابل والي محمدعيقوب حیدري هم د نويو ګښلولو شوبو نياڭيوا پر خارزني، ساتنې او خروپولو ټینگار وکړ او زياته یې کړه، چې نياڭي بايد په هفو خایونو کې ګښلول شي، چې او بو ته نوردي وي. د کابل سربېره د هپواد په ټولو ولايتونو کې، دخلکو او اړوندو بنستونو په همکاري د کرنې ریاستونو له خوا د نياڭيوا ګښلولو کمپين پیل شوی دي. د نياڭيوا ګښلولو، د نياڭيوا روزلو او په دي کمپين کې د دخلکو د ګډون په هکله د بغلان د کرنې ریبس عبد الغیاث صدیقي وايي: «خلک بايد د خپلو سیمو د زرغونتیا او سمسورتیا په ایجادولو کې وندې واخلي، د نياڭيوا ګښلول او روزل زمور دېر وخت نه نيسې خو موږ ته دېر وخت رابنېسي». د نياڭيوا ګښلول، د هوا د پاكوالې په

پېنولو برنامه د وري تر پايه ادامه لري.
ساغلى اميري د نىالگىو حفظ او مراقبت د
بېوادوالو ديني او ملي وجيبه وبلله: «باید
لى ئىلى وکړو چې د خلکو لرغونې ګلتور
ساتو او خلک او ټول بنسټونه همغري
ړرو، چې د نىالگىو کېنولو په پروگرام او د
بالگىو په حفظ او مراقبت کې وندې ولري».
ه همدى حال کې د چاپېریال ساتنى
لى اداري او د نىالگىو کېنولو ملي کمپېتې
بىس شاه زمان ميوندي وايى تاکل شوی،
چې ده بواو په کچه سېرکال خه باندې
٢٠ ميليونه نىالگىي کېنول شي. بىاغلى
يوندي د نىالگىو کېنولو د کمپېن په پېل
وندې کې وویل، چې تېرکال د بواو په
چه ١٨ ميليونه نىالگىي کېنېسول شول خو
تېرکال به دا شمېره ٢٥ ميليونو ته ورسېږي.
چاپېریال ساتنى رېيس دغه راز تېنگار
کړ، چې د سالم چاپېریال درلودو لپاره
غافستان زرغون انقلاب ته اړتیا لري.
غه دغه راز وویل، هر کال چې کومې
بالگىي اېښېسول کېږي خارني او ساتنى
هه اړتیا لري او له هېوادوالو وغوبېتل،
چې په دې برخه کې دېره پاملنې وکړي.
غه راز د کابل بساوالي مرستيالى ډاکټر

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د کرنې وزیر د ترکيې جمهوري دولت د بهرييو چارو وزارت سياسي مرستيال سره وکتل

د افغانستان د کرنې وزیر ووبل هیله ده، چې دا هوکړه لیک په سمه توګه تحقق پیدا کړي او پلي شي. په دی لیدنه کې د نورم او استیندرد ملی ادارې مشر عزيز احمدزی، د جمهوري ریاست د چارو په اداره کې د زېربناو او قراردادونو د حقوقی خانګۍ د انسجام ریس وليد اکبر سوروی، د بهرييو چارو وزارت استازی او د کرنې وزارت یوشمبېر ریسیان شتون درلود.

د اردو د مرستي د ژمني په پار له یاد هېواد خخه منه وکړه. د کرنې وزیر د اسکالرшиپونو په برخه کې د لا دېرو همکاريو غوبښته وکړه، ترڅو یې کچه لور شي. بشاغلی احدي ووبل، چې د افغانستان اسلامي جمهوري حکومت او د ترکيې جمهوري حکومت ترمنځ د کرنې په برخه کې د تختنيکي، علمي او اقتصادي همکاريو د زمينې برابرولو هوکړه لیک، د افغانستان او ترکيې ترمنځ د اړیکو په پیاوړتیا کې مرسته کوي. هغه دغه راز یادونه وکړه، چې د سوداګرۍ په برخه کې د کرنې وزیر افغانالحق احدي تجربې هم د ترکيې او افغانستان اړیکې پراخوي. د ترکيې جمهوري حکومت د بهرييو چارو وزارت سياسي مرستيال ووبل، چې ترکيې تر دې دمه افغانستان ته د وړتالپونې په برخه کې خلور زره اسکالرشيپونه ورکړي دي. د ترکيې د بهرييو چارو وزارت سياسي مرستيال زياته کړه، چې له افغانستان سره د ترکيې مرستي ناخاپې نه دي او د نوي هوکړه لیک په لاسليک سره ډېرپړي. یاوز سليم کران د دواړو هېوادونو ترمنځ د هوکړه لیک د لاسليک په موخه د افغانستان دکرنې وزیر له هلو خللو منه وکړه. تر هغه وروسته د افغانستان دکرنې، اوپولگولو او مالداري وزیر داکټر انوارالحق احدي ووبل، چې د ترکيې هېواد په تېرو ۲۰ کالو کې د افغانستان له بیارغونې، کرنې او نورو برخو سره مرستي کړي دي او له دغه مرستو او دغه راز د ژنيو په کنفرانس کې افغانستان لپاره د ترکيې ۷۵ د ميليونه

د افغانستان اسلامي جمهوریت د کرنې وزیر د ترکيې د پارلمان له ریس سره وکتل

افغانستان سره د ترکيې له همکاريو په دی لیدنه کې د نورم او استیندرد ملی ګډ کميسیون مشر اسماعیل امره قره یو، ادارې ریس عزيز احمدزی، په انقري که د افغانستان او ترکيې د دوستي د دلې ریس د افغانستان اسلامي جمهوریت د سفارت ابراهیم آیدن او د ترکيې د کرنې او کلیو مرستيال او له افغانستان خخه دکرنې پراختیا کميسیون مشر پروفیسور یونس قلیچ وزیر یوشمبېر نور مل پلاوی او د اروپا د شتون درلود.

د افغانستان اسلامي جمهوریت دکرنې، اوپولگولو او مالداري وزیر داکټر انوارالحق احدي، ترکيې ته د خپل سفر په ترڅ کې د ترکيې جمهوري حکومت په پلازمېنه انقره کې، د ترکيې د خنګلوالۍ او کرنې وزیر سره د مالداري او کرنیزو همکاريو د هوکړه لیک تر لاسليک وروسته، د ترکيې د پارلمان له ریس مصطفا شینتوب سره وکتل او د افغان-ترکيې د اړیکو د پیاوړتیا پر بېلاړلې برحبو تینګار وکړل. د ترکيې د اړیکو پر نوي پراو خبرې وکړي. د ترکيې د پارلمان ریس د افغانستان د کرنې له وزیر خخه ترکيې ته د راتګ په پار منه وکړه او دکرنې وزیر ته یې ووبل: «ستاسو په راتګ سره د کرنې او سوداګرۍ په برخه کې د افغانستان او ترکيې ترمنځ همکاري او اړیکې لادېر نېه کېږي». د ترکيې د افغانستان اسلامي جمهوریت د کرنې، اوپولگولو او مالداري وزیر داکټر انوارالحق احدي، په تېرو ۲۰ کالو کې

نکات مهم برای زنبورپروری

کارگران و نبودن جای فعالیت زنبور عسل است.

۲۵- اگر تبدیل کندوی محلی را انجام

می‌دهید، باید در وقت اوج گل‌وگیاه انجام

بدهید و در غیر آن این کار ناکام است.

۲۶- در وقت تبدیل سوراخ ورود و خروج

کندوی مدرن عیناً در جای سوراخ کندوی

محلی قرار گیرد.

۲۷- اگر تبدیل به شکل فنی صورت گیرد،

۱۰۰ درصد موفقیت‌آمیز است.

۲۸- کندوی محلی را به وسیله شربت دادن

و تقویت کندو مجبور به جوجه دادن کنید و

جهجه آن در یک کندو دیگر گرفته شود،

در این صورت تلفات به صفر می‌رسد.

۲۹- در تبدیل غیر فنی تلفات به ۵۰-۴۰ درصد می‌رسد و امکان تلف شدن ملکه

نیز وجود دارد.

۱۹- ملکه‌های مریض و پیر هرگز نگاهداری نشوند، زیرا به ضرر زنبوردار اند.

۲۰- عمر زنبور عسل ۷-۴-۳ و حتا ۱۰ سال

ذکر شده است.

۲۱- سه ماه بهار به علت جوشش گل‌وگیاه

فصل تولید عسل و جوجه زنبور است.

۲۲- زیادترین کار و فعالیت زنبوردار در سه

ماه بهار می‌باشد.

۲۳- اگر تعداد زنبورها زیاد شوند برای

جلوگیری از فرار، باید قاب‌های اضافی

در کندو گذاشته شود تا ملکه تخم‌گذاری

کند و کارگران در آن عسل و گرده را ذخیره

کنند و یا کندو دو طبقه شود تا در طبقه

دوم عسل ذخیره کنند و قاب‌های پر

از عسل از کندو بیرون شود تا جا برای

قاب‌های خالی مهیا گردد.

۲۴- یکی از علل فرار زنبورها بی کاری

بعضی نکات مهم به سرعت، تعداد افراد کندو زیاد می‌شود.

۸- به اثر بالا بودن گل‌وگیاه مقدار عسل بالا

می‌رود و در نتیجه ملکه تخم‌گذاری کرده و

به اثر تراکم زنبورها و نبودن جای، کندو

جوچه‌دهی می‌کند و ملکه سابقه با تعدادی

از جوچه‌زنبورها از کندو بیرون شده و در

جایی تشکیل کلستربای توبی را می‌دهند

که باید توسط زنبوردار دوباره در یک کندو

گرفته شود، که به اثر بی توجهی زنبوردار

زنبورها به یک جای دیگر فرار می‌کند.

۹- در اول حمل تعداد گل‌وگیاه زیاد شده و

به تناسب گل‌وگیاه فعالیت زنبوردار هم زیاد

می‌شود.

۱۰- زنبوردار باید کندوها را معاینه کند و

اگر کدام مشکل داشته باشد آن را رفع کند.

۱۱- در روزهای سرد، زمانی که هوا گرم

می‌شود، کندوها معاینه شوند.

۱۲- حداقل هفته یک بار معاینه کندوها

صورت گیرد.

۱۳- معاینه هر چه سریع‌تر انجام شود و به

خصوص در روزهای سرد، ضمناً برای زنبورها

کمتر مزاحمت ایجاد شود.

۱۴- در وقت معاینه دیده شود که اگر تخم

به مقدار زیاد و منظم در مرکز و هم‌گرده

و عسل به ترتیب در اطراف شانه به صورت

منظم باشد، در این صورت ملکه جوان است،

و اگر تخم‌گذاری غیر منظم و بی ترتیب

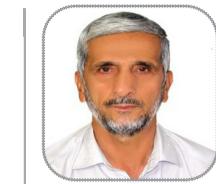
باشد ملکه پیر است و باید عوض شود.

۱۵- ملکه جوان به نفع زنبوردار و ملکه پیر

به ضرر زنبوردار می‌باشد.

۱۶- ملکه هر سال باید تعویض شود.

۱۷- در صورت مجبوریت تا دو سال ملکه

دکتر عبدالالهی احمدی
متخصص حشرات مفیده روابط
زراعت کابل

مهم اند، برای زنبورداران و اهل مسلک
قرار ذیل تشریح می‌شود:

۱- از ۱۵ حوت که هوا خوب می‌شود کار

زنبور داری شروع می‌شود.

۲- در اکثر مناطق، گلهای درختی و غیر

درختی در ماه حوت شروع به باز شدن

می‌کنند.

۳- اگر زنبورداری می‌کنید کوشش کنید

که این کار را در اول بهار با دو و یا سه

صدوق آغاز کنید.

۴- اگر کندوها را در ماه شور و جوزا بخرید،

زنبوردار صندوق‌های پر جمعیت خود

را در آن زمان به فروش نمی‌رساند، اگر

کندوها را در تابستان و اوایل خزان بخرید

ممکن است در زمستان از بین بروند، لذا

بهترین زمان خرید کندوها جهت فعالیت

زنبورداری اواخر زمستان و اوایل بهار است.

۵- درجه حرارت در بعضی روزهای زمستان

در وسط روز از هشت درجه بالا می‌رود

و زنبور عسل مدفع خود را به بیرون از

صدوق انتقال می‌دهد و اگر درجه حرارت

از هشت پایین باشد، اگر زنبور به بیرون از

کندو برود، امکان تلف شدن آن به واسطه

سرما زیاد است.

۶- از ۱۵ حوت به بعد وقتی که شهد

در کندو زیاد شود، در نتیجه ژله رویال

زیاد می‌شود و ملکه شروع به تخم‌گذاری

می‌کند.

د یو پی پروژی پای: د کرنی او بازارموندنی په برخه کې د اروپایی ټولنې د پروژو د پایلې راپور

کنفرانس کې گدون در لود د دوی په استارزیتوب هم یوشمپر یې خبرې و کړې او د ملاتړ او همکاریو د دوام غوبنستونکي شول. ددې کنفرانس په پای کې د کرنې وزارت د ابولګلو او طبیعی سرچینو مرستیال حشمت الله غنوری وویل: «د ټولونهادونو له مالي او تھنیکي همکاريو منه کوو. هلي خلې کوو، چې بزگرانو، بیوالي او مالدارنو سره لادېږي مرستې او همکاریو وکړو. د تشكیل پر جوړولو کار کوو، چې د سیمه یېزو کارکونکو شمېر دېر کړو او لا بهه تشكیل جوړ کړو، په همکاریو موخه د مرکز یوشمپر کارکونکي ولايتونو ته لېږو تر خود سمه په کچه د ترویج په برخه کې له بزگرانو سره کار ووشي.»

د EU_FARM پروژه د بنې حکومتووالی، د معلوماتونه مدیریت، او د بزگرانو د ملاتړ په پارهات، بلخ، ننګههار، کندههار، هلمند، دایکندي، پنځښير، کاپيسا، لغمان، هلمند او وردګو په ولايتونو کې پلي شوې ۵۵، چې زړګونه بزگران ورڅه برخمن شوې دي.

د اروپایی ټولنې پروژه EU-FARM د همغريو ايجادولو او د کرنې زړو د شریکولو په پاره د پلي کېدو په حال کې رغډه رول لري او اروپایی ټولنې په يادو برخو کې د کرنې وزارت سره هر اړخیزې مرستې کوي.

د اروپایی ټولنې پروژه EU-FARM د همغريو ايجادولو او د کرنې زړو د شریکولو په پاره د پلي کېدو په حال کې ده، او د اروپایی ټولنې په دیمان دولت د همکاریو دفتر له خوا تمولېږي.

افغانستان لپاره د المان د همکاریو چوپرېتیاوو نړیوالې ادارې استاري GIZ وویل، چې ياده موسسه د همکاریو تداوم ته چمتو ده. هغه وویل: «یاده پروژه خپل فعالیت په ۲۰۱۶ کال کې پیل کړ، مور د خپر و خنځيري ارزښت د ملاتړ په برخه کې کار کوو. مور اوږدمهال همکاریو ته زمن یو او په دې هڅه کې یو چې سیمه یېزو رامنځته کړو. خوبن یو چې ددې پروژې برنامې په بریالیتوب سره پلي شوې دي.»

دغه راز یو شمېر ده خپر و خنځيري ارزښت د ملاتړ په برخه کې کار کوو. مور اوږدمهال همکاریو ته زمن یو او په دې هڅه کې یو چې سیمه یېزو همکاریو ته چمتو ده. هغه هڅه منه کوو، چې ددې کرنې سکتور په بازارموندې او دغه راز د بزگرانو او د کرنې سکتور په بیلابلو برخو کې له مور سره همکار دې. سکتور کارپوهانو سره لا دېر کار ووشي.»

دغه راز په افغانستان کې د اروپایی ټولنې له خوا تمولی او تاسو ددې پروژې له فعالیتونو برخمن شوې یاست. اړتیا ده، چې دېر کار ووشي او ملاتړ ادامه پیدا کړي.» بناغلی غفوری د یاد کنفرانس له ګډونوالو وغښتل چې خپلې طرحې او نظرونه شریک کړي، ترڅو راتلونکو برنامو کې په پام کې ونیول شي: دغه راز په افغانستان کې د اروپایی ټولنې استارزی ان ریپیما، د کرنې او بیوالي د اړتیا ده، هغه وویل: اړتیا ده، هغه وویل: «موږ هلې خلې کوو چې ترویجې او د عامه پوهافي حشمت الله غفوری وویل: «موږ هلې خلې کوو چې ترویجې او د عامه پوهافي فعالیتونه دېر کړو، له اروپایی ټولنې، نړیوال بانک او اسيایي پراختیاپی بانک لیدل کېږي، چې باید د کمیت، کیفیت او بازارموندې او دغه راز د بزگرانو او د کرنې سکتور په بیلابلو برخو کې له مور سره همکار دې. بزگرانو سره د همکاریو، د بېولۍ د کچې تیټپدا، له وچکالې خڅه مخنیو، د کرنېز خنځيري ارزښن لورې، د اقلیم بدلون، د کرنېز و تولیداتو زیاتوالی، بازارموندنه او د بزگرانو د محصولاتو د کیفیت د بنه والې په برخه کې د یادو بنسټونو همکاری اغښناکې وې او ددې اړتیا شته چې لا دې شی. له دغه فعالیتونو خڅه یو هم EU

د خوست په دولتي قوريو کي ۱۷ زره او ۵۰۰ نيالكي روزل شوي دي

حفيظالله شاه نوري دغه راز زياته کره، چې د خوست دکرنې ریاست په پام کې لري، چې د خوست د پنخو ولسواليو په ۳۶۰ يي په پلان شويو سيمو کي کېبندې.

د خوست ولايت د کرنې، اوبولگولو او
مالداري رياست چارواکي وايې، چې
سړکال دياد ولايت په دولتي قوريو
کې ۱۷ زره او ۵۰۰ مېوه لرونکي او بي
مېوي نیالګي روزل شوي دي او ترڅنګ
بي د ولايت د مقام په وړاندیز له
بناغلي نوري وویل: «د دولتي بنسټونو،
بنوالو او بزگرانو له خوا به سړکال په
خوست کې په ټولیزه توګه ۲۶۳ زره او
۹۴۶ مېوه لرونکي او بي مېوي نیالګي
کېښودل شي.»

ننگرهار ولايت خخه پنځه زره او ۵۰۰
نيالگي غونبستل شوي، چې په نړدي
راتلونکي کې به خوست ته ورسپوري
او ددي ولايت په بېلاپلو سيمو کې به
کېښودل شي.

د خوست د کرنې ریئس په تکود خوست
په خلورو ولسوالیو کې په ټولیزه توګه
۸۱ جریبه نوي بیونه جوړېږي، چې له
دي ډلي ۱۳ جریبه یې د ناكو بیونه، ۲۵
جریبه یې د لیمو، ۳۶ جریبه یې د مالتې
او اووه جریبه یې د الوجې بیونه دي، چې
په عصری سیستم به جوړ او په ټولیزه
توګه به په یادو بیونو کې ۱۳ زره او ۴۴۶
نیالگې کېښودل شي.

لوگر کی د نیالگیو اپنودو کمپاين پیل شو

بساغلی رحیمی وویل: «هڅه مو داده، چې د نورو برخو ترڅنګ د لوگر ولايت بنکلا او زرغونتیا ته هم د پره پاملنډه وکړو.» نوموږي د لوگر له دینې عالمانو، قومي مشرانو او د مدنې ټولني له غږيو وغوبښتل چې، د خپل هېوا د زرغونتیا لپاره له دولت سره اوړه په اوړه کار وکړي، ترڅو یو اباد او بنپرازه ولايت ولرو. په همدي حال کې د لوگر ولايت اوسبدونکي هم خوښ دي، چې ددي ولايت په مرکز پل علم او ولسواليو کې د نیالیکو اېښودو کمپاین پیل شوی دي. د دوي وايی چې د لوگر ولايت اوسبدونکي د دغه کمپاین هرکلۍ او ملاتر کوي.

د لوگر د کرنې، اوبولگولو او مالداري ریاست وايسي، چې په دي ولايت کې د «زرغون لوگر» په نوم د نیالکېو اپښودو کمپاين د شنبې په ورئ پیل شوی دي، چې یوه اوونې به د دواړه

یاد کمپاين د لوگر والي عبدالقيوم رحيمي او
دياد ولايت د یوشمبر سيمه بيزو چارواکو او
او سپدونکو په ګډون د لوگر ولايت د پوهنتون
له انګ خخه سا شه.

د لوگر والي عبدالقيوم رحيمي د دي کمپاين په پيل کې ووبل، چې سړ کال به د دغه ولايت د مرکز پل علم په ګډون په ټولو ولسواليو کې ۲۰۰ زره مېوه لرونکي او بې ميوې نياڭي کېښودل شي.

دلغمان والي: دنیالگیو کېنولو ترخنگ د ونو او بوتۇ پالنى تە هم پاملىرنە و كۈرئى

په همدي حال کې د لغمان دکرنې،
او بولگولو او مالداري ریيس محمد جمیل
خوشحال ددې ولايت د سمسورتیا او
زرغونتیا په اړه تر هر اړخیز مالومات
وروسته وویل، چې د بیونو جوړلواو نورو
نیالگیو د کېنولو ترڅنګ به سرکال هڅه
وکړي، چې په دې ولايت کې خه باندې
۱۵۰ زره زینتی او د بېړي نیالگی کېنوی.
لغمان د تودو ولايتونو په ډله کې ۵۵، چې
د نیالکیو اېښودو چارې په کې د سلواغې په
میاشت کې پیل او د وری تر میاشتی دوام
کوي.

د لغمان په ولايت کې د کب شلمه د
نیالگیو کېنولو ملي ورڅ ونمائهل شوه او
په ترڅ کې بې، ۶۰ زره زینتی او ۱۰۰ زره
بېړي نیالگیو د کېنولو لړې هم پیل شو.
په دې اړه جوړه شوې غونډه کې د لغمان
والی رحمت الله یارمل، دکرنې ریيس محمد
جمیل خوشحال او یوشمېر نورو سیمه بیزو
چارواکو او ددې ولايت او سېدونکو شتون درلود.
د لغمان والی رحمت الله یارمل ددې
ولايت له او سېدونکو و غوبنټل، چې
د نیالگیو کېنولو ترڅنګ دې د ونو
او بوقو پالني، ته هم پاملنې وکړي.

خرما وطن: میوه نو و خوشطعم وطن

محمد تمیم صدیقی

گزارش‌گر

خرما میوه خوش‌مزه و خوش‌طعم
و یکی از میوه‌های خشک و مهم

و نسبتاً جدید افغانستان به شمار می‌رود. این میوه در ماه رمضان، عید، نوروز، مراسم خوشی، بعضی از غذاها به عنوان شیرینی همراه چای و دیگر چیزهای استفاده می‌گردد. تا حال در برخی از ولایت‌های کشور به شکل وحشی و خودرو این میوه وجود داشته است. اما از چند سال بدين‌سو وزارت زراعت در هفت ولایت نخلستان‌های خرما احداث کرده است و در ولایت‌های ننگرهار و هلمند سر حاصل آمده است و در بازارهای کابل فروخته می‌شود.

ننگرهار

خرما یکی از میوه‌های خوش‌طعم و مقوی و نوپا در افغانستان می‌باشد با وجود شرایط اقلیمی در برخی از ولایت‌های امکان کشت خرما وجود دارد، اما توجه خاص صورت نگرفته وزارت زراعت طی چند سال اخیر بالای میوه خرما در هفت ولایت کشور که سروی شده است، سرمایه‌گذاری کرده است. اما نشانه‌ای از قدیمی بودن این میوه نیز در برخی از ولایت‌ها وجود دارد.

ننگرهار یکی از ولایت‌هایی است که بستر مناسب برای کشت و پرورش نخلستان‌های خرما می‌باشد و امسال در حدود ۱۵۰ متریک تن خرما تولید کرده است.

انعام‌الله صافی، رئیس زراعت ولایت ننگرهار می‌گوید: «ساحه تحت کشت در ولایت ننگرهار نزدیک به ۶۷ جریب زمین می‌باشد که امسال از همین مقدار به اندازه ۱۵۰ متریک تولید شده است.»

آقا صافی در ادامه صحبت‌هایش گفت که خرما نبات مناطق گرم و معتدل بوده در مناطق خشک، بسیار گرم و مناطق که به کمبود آب رویه‌رو است، توافق خوب دارند.

بیش‌تر خرما در این ولایت‌های بهسود، کامه، گوشته، سرخورد، کوز کنر و مرکز ولایت ننگرهار خرما کشت و تولید می‌شود. آقای متین علاوه کرد که در سال ۲۰۰۸ به تعداد ۱۰ هزار نهال با نژادهای مختلف از طرف کشور امارات متحده عرب به افغانستان کمک شد که در فارم هده ولسوالی بهسود ولایت ننگرهار غرس شد و امسال خوش‌بختانه پس از پنج سال حاصل داده است.

غلام سخی یک تن از باغداران قریه قلعه معروف ولسوالی سرخورد ولایت ننگرهار است. او می‌گوید: «۲۰ جریب باغ میوه‌های مختلف نوع دارم، بر علاوه میوه‌های دیگر، خرما نیز است و نتیجه خوب نیز داده است. فی سیر (هفت کیلو) خرما در وقت برداشت ۵۰۰ افغانی در بازارهای داخلی می‌فروشم. سالانه از طریق فروش خرما در حدود ۵۰۰ هزار افغانی درآمد دارم.»

اتمریک تن از باغداران ولسوالی گوشته ولایت ننگرهار است. او می‌گوید که علاقه‌مندی مردم به کشت خرما در این ولایت زیاد شده است و دارای پنج جریب می‌باشد که فی کیلو خرما را در بازارهای داخلی به ۱۰۰ افغانی به فروش می‌رساند. او از وزارت زراعت خواست که در قسمت تهیه ادویه‌ی زراعتی با کیفیت برای دهقانان توجه جدی کند.

فراء ریاست زراعت، ولایت فراه از نخستین حاصل‌دهی نخلستان‌های خرما در این ولایت خبر می‌دهد.

عبدالمنان متین، رئیس زراعت ولایت فراه می‌گوید: «ساحه تحت کشت نخلستان‌های خرما در ولایت فراه ۸۰۰ جریب زمین می‌باشد که از سوی مؤسسه خیریه الغرافه ساخته شده است. که امسال پس از پنج سال در حدود دو هزار کیلو خرما از نخلستان‌های خرما به دست آمده است.»

آقای متین افزود که از کشت درختان خرما از زمان‌های قدیم به گونه سنتی و غیر معياری در این ولایت وجود داشته است.

وجود داشته است و باغداران خرما را به گونه سنتی پرورش می‌دهند و به دست می‌آورند و چندان توجه خاص نداشتند حالا علاقه‌مندی باغداران و زمین‌داران برای غرس درخت خرما زیاد شده است.

مسئولان در وزارت زراعت می‌گویند که امسال نظر به شرایط اقلیمی و محیطی و بستر مناسب برای کشت خرما ۲۵ جریب باغ به شکل مدرن و نو در ولایت هلمند احداث شده است. که حاصلات خرما را بلند می‌برد.

بیش‌تر خرما در ولسوالی‌های نادعلی، مارجه، گرشک، کجکی، ناوه، باغران، موسی‌قلعه تولید می‌شود درخت خرما یک نهال نوپای در افغانستان است و وزارت زراعت تلاش دارد که در هفت ولایت که خوب نتیجه داده است و باغهای بیش‌تر در سال‌های آینده احداث کند و سرمایه‌گذاری بیش‌تر روی آن صورت گیرد.

مسئولان در ریاست زراعت ولایت هلمند می‌گویند که خرما میوه خوش‌مزه است. چند سال است که خرما در این ولایت کشت می‌شود و نتیجه خوب نیز داده است. فعلاً بازار داخلی دارد و بیش‌تر نژاد خرما از کشورهای ایران و پاکستان وارد گردیده است.

نژادهای خرما شامل ربعی، زردانه اللگی از مشهورترین نوع خرما وطنی به حساب می‌آید.

ولایت هلمند از جمله ولایت‌های زراعتی است که بیش‌تر از نیم زمین آن هموار است و بخش بیش‌تر آن توسط دریای هلمند آبیاری می‌شود و همچنان کاریزها و چشمه‌ها در هلمند شمالی موقعیت دارد و علاوه بر آن آب‌وهوای هلمند نیز برای کشت آن مساعد است.

ولایت هلمند علاوه بر زمین‌های زراعتی دشت‌های وسیع نیز دارد که برخی بیش‌تر آن ریگستان‌ها تشکیل کرده، برای سوخت، درخت‌ها و چمرگی، ترخه و دیگر دارد و باغهای انار، انگور، زردالو، آلوجه، شفتالو، بادام و میوه‌های دیگر در آن وجود دارد.

همچنان جواری، گندم، ممپلی، رومی، بامیه، ماش سبز و سیاه و زعفران از محصولات مهم زراعتی هلمند محسوب می‌شود و تعداد زیادی از باشندگان این ولایت علاوه بر زراعت مصروف مالداری نیز هستند.

حتا نام یکی از قریه‌ها این ولایت خرمالو شهرت دارد. خرما در کل یکی از نباتات گرسنگی‌بوده که نیاز بیش‌تر به نور خورشید جهت پخته شدن میوه‌اش دارد. همچنین نبات خرما با انواع زمین‌های زراعتی سازگار بوده و در مقابل کم‌آبی نیز مقاوم است.

بیش‌تر از ۸۰ درصد مردم ولایت فراه مصروف زراعت و باغداری‌اند و انار از میوه‌های مشهور آن شمرده می‌شود.

شمار بیش‌تر دهقانان این ولایت مصروف کشت گندم و جواری می‌باشند. در سال‌های اخیر دهقانان این ولایت به کشت سبزی نیز رو آورده‌اند.

باغداران و زمین‌داران ولایت نیمروز از احداث نخلستان‌های

جدید خرما در این ولایت ابراز خرسنده و رضایت نموده می‌گویند که ولایت فراه از زمان‌های قدیم به گونه سنتی و درختان خود رو در مناطق مختلف این ولایت وجود داشته است و نتیجه خوب نیز دارد.

محمد نادر یک تن از زمین‌داران قریه نوروزی مرکز ولایت فراه که تازه باع خرما احداث کرده است. او می‌گوید: «وزارت زراعت تازه باع خرما احداث کرده است. فی سیر (هفت کیلو) خرما در وقت برداشت ۵۰۰ افغانی در بازارهای داخلی می‌فروشم.

سالانه از طریق فروش خرما در حدود ۵۰۰ هزار افغانی درآمد دارم.»

نوراحمد یک تن از زمین‌داران قریه نوروزی مرکز ولایت فراه که تازه یک خرما ساخته است. او می‌گوید: «تشکر بسیار زیاد شده است و دارای پنج جریب می‌باشد که فی کیلو خرما را در بازارهای داخلی به ۱۰۰ افغانی به فروش می‌رساند. او از وزارت زراعت خواست که در قسمت تهیه ادویه‌ی زراعتی با کیفیت برای دهقانان توجه جدی کند.

فراء ریاست زراعت، ولایت فراه از نخستین حاصل‌دهی نخلستان‌های خرما در این ولایت خبر می‌دهد.

عبدالمنان متین، رئیس زراعت ولایت فراه می‌گوید: «ساحه تحت کشت نخلستان‌های خرما در ولایت فراه ۸۰۰ جریب زمین می‌باشد که از سوی مؤسسه خیریه الغرافه ساخته شده است. که امسال پس از پنج سال در حدود دو هزار کیلو خرما از نخلستان‌های خرما به دست آمده است.»

آقای متین افزود که از کشت درختان خرما از زمان‌های قدیم به گونه سنتی و غیر معياری در این ولایت وجود داشته است.

DEHQAN WEEKLY

STANDARD AGRICULTURE: ACCESS TO GLOBAL MARKET

No: 133 ▪ Dehqan Weekly ▪ Saturday ▪ March 13th ▪ 2021

